

Els serveis centrals: destaquem...

Projectes

Programa marc d'organització curricular

Avaluació de la línia base dels processos de rehabilitació

Programa marc d'agents de prevenció educativa en la comunitat

Promoció de l'autonomia personal i atenció de la dependència

Programa marc d'organització curricular

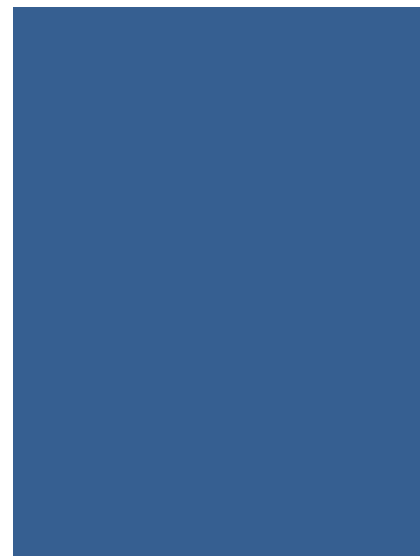
Els programes de rehabilitació, en la modalitat d'intervenció grupal, pretenen contribuir a la reducció de la reincidència, així com a millorar i mantenir la qualitat de vida dels interns i generar elements de seguretat i bon clima social dins els centres penitenciaris.

Planificar un bon sistema d'oferta d'activitats és imprescindible per ajustar els recursos de cada centre penitenciarí a la població reclusa que atén, per a la consecució dels objectius que més amunt s'han esmentat. Fins ara, l'organització de l'oferta actual de programes d'intervenció estava mancada d'homogeneïtat entre els diferents centres (estructures diferents amb continguts semblants, diferent temporalitat en l'organització dels programes, registre diferent al SIPC, etc.), la qual cosa afectava la garantia de continuïtat en els plans de treball dels interns i minvava les possibilitats d'avaluar el nivell d'oferta d'activitats, així com el nivell i la qualitat d'ocupació de la població interna.

El Programa marc d'organització curricular dels centres penitenciaris de Catalunya que està enllestit la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat pretén homogeneïtzar l'oferta d'activitats i programes d'intervenció per a tots els centres i potenciar-ne l'efecte i la qualitat, garantir la continuïtat dels plans de treball de la població interna i fer-los més dinàmics i possibilitar el control del nivell de participació en les activitats marcades. Aquest programa marc pretén, també, orientar l'elaboració dels programes individuals de tractament.

Tenint en compte els diferents sectors professionals, la tipologia de les àrees d'intervenció, els interessos i les necessitats de la població interna, l'estructura

(continua)

s'organitza en 5 grans àmbits d'intervenció: formació de persones adultes, món laboral, context jurídic, social i cultural i atenció especialitzada.

Cada àmbit s'organitza en àrees, programes i subprogrames, cadascun dels quals té un nivell més alt de concreció i especificitat en els seus continguts. Les àrees responen a objectius diferents dins d'un mateix àmbit; els programes responen a diferents tipus d'intervenció amb objectius comuns; els subprogrames reflecteixen diferents nivells o modalitats d'un mateix programa.

En general, tindrem una estructura organitzativa de l'oferta d'intervenció grupal als centres penitenciaris composta per 5 àmbits, 18 àrees, 61 programes i 259 subprogrames. Els subprogrames que pot oferir cada centre dependran dels perfils determinats de la població que atengui. Per això aquest programa marc introdueix el concepte dels itineraris d'intervenció, entesos com la

descripció dels programes i subprogrames que han de rebre els interns segons els perfils criminològics i socials.

Així, hi haurà un itinerari estàndard d'intervenció, que recull els programes que han de ser organitzats i oferts a tota la població interna de qualsevol centre penitenciar de Catalunya que no estigui inclosa en els itineraris específics. D'altra banda, hi haurà diversos itineraris específics associats a les necessitats de cada perfil analitzat: addiccions, conductes violentes, origen sociocultural, procés de sortides de permís, procés de derivació a medi obert, salut mental, discapacitat intel·lectual i llargues condemnes.

Aquests itineraris han de servir d'orientació als professionals dels equips de tractament per a la planificació del programa individual de tractament de cada intern. Així, en el moment de procedir a la seva classificació inicial i en les progressions o regressions de grau s'ha de fer una proposta de l'itinerari més adient per a cada cas.

Document de línia base dels processos de rehabilitació per a cada centre penitenciari

La Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat va finalitzar el primer semestre del 2010 la ronda de reunions amb els consells directius de tots els centres penitenciaris de Catalunya per tal de consensuar el contingut i el procés d'implementació del *Manual d'avaluació dels processos de rehabilitació*. Alhora, es va fer un estudi detallat de cada centre de les dades quantitatives relatives als processos de rehabilitació, que es va retornar a cada consell directiu. Aquesta avaluació global va permetre constatar la gran diferència entre centres per als diferents indicadors analitzats, de manera que els mateixos centres van fer la demanda d'establir una línia base pròpia per a aquests indicadors, de la qual partir per plantejar millores futures.

Després de recollir aquestes aportacions s'ha tancat el document i s'han fet durant el mes de novembre les visites de recollida de dades per avaluar tots els indicadors de cada procés i així poder establir un document de línia base per a cada centre.

En les visites s'han fet registres observacionals dels criteris d'avaluació i s'han recollit les valoracions dels professionals de rehabilitació. Des dels mateixos serveis centrals s'està enllestitint la valoració qualitativa dels informes d'acord amb l'escala que conté el document i el recompte de dades quantitatives del SIPC.

En finalitzar l'anàlisi de totes les dades es conclourà el document de línia base de cada centre atenent les ràtios reals. Aquest document es trametrà a cada centre amb la finalitat que en la planificació d'activitats i tasques relatives als processos de rehabilitació per al 2011 (d'acord amb la nova estructura del Programa marc d'organització curricular) faci la proposta d'objectius de millora a la qual consideri possible i realista comprometre's per a l'avaluació el 2011.

Programa marc d'agents de prevenció educativa en la comunitat

La SG de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha acabat i aviat difondrà el Programa marc d'agents de prevenció educativa a la comunitat (APEC), que homogeïntzarà accions d'intercanvi d'experiències amb l'àmbit escolar des del punt de vista de la prevenció en problemàtiques com ara la drogoaddicció o la violència de gènere.

A aquest efecte s'ha formalitzat un acord de col·laboració amb el Departament d'Educació inserit en el Pla d'acció tutorial dels instituts i s'ha consensuat el Protocol de demanda de l'acció, al qual els instituts podran accedir des del web del Departament d'Educació. D'aquesta manera, s'enllaçarà amb la

(continua)

nostra Subdirecció General per tal de controlar la demanda i organitzar les diferents actuacions que s'empenguin.

El programa APEC persegueix, a través de l'aprenentatge i l'intercanvi en la comunitat amb una metodologia participativa i vivencial, sensibilitzar la població adolescent sobre la realitat que viuen els interns dels centres, donar a conèixer les conseqüències dels seus actes i del procés de rehabilitació que segueixen i prevenir entre els joves escolars conductes de consum i abús de substàncies tòxiques, de conducció temerària i de violència de gènere o contra les persones.

Per als interns, es considera que aquestes actuacions reforcen la motivació de canvi, fomenten l'autoestima i els ajuden a posar en pràctica habilitats socials i de comunicació. A aquest efecte, els interns que tinguin una bona evolució en els programes d'intervenció corresponents i disposin d'un nivell d'habilitats bàsiques i característiques per poder assolir els objectius es formaran per poder participar en l'APEC i intercanviar les seves experiències amb la comunitat escolar des d'un vessant de responsabilitat social i de vinculació amb conductes d'utilitat social.

Programa per a la promoció de l'autonomia personal i l'atenció de la dependència

En el marc de la Llei de serveis socials 12/2007 i la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD) 39/2006, s'ha obert una línia de coordinació amb el Departament d'Acció Social i Ciutadania que té com a objectiu aconseguir que els interns dels centres penitenciaris de Catalunya tinguin garantit l'accés a la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència (LAPAD).

Per aquest motiu la Unitat de Recursos Comunitaris de la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat ha impulsat la coordinació amb el PRODEP (Programa per a l'impuls i l'ordenació de la promoció de l'autonomia personal i l'atenció de les persones amb dependència) del Departament d'Acció Social i Ciutadania per tal de crear un protocol comú d'atenció i gestió de les sol·licituds d'accés al programa esmentat que es facin dins els centres penitenciaris.

Amb aquesta finalitat s'ha creat un grup tècnic compost per tres responsables territorials corresponents al PRODEP i tres caps de programa de treball social, juntament amb una tècnica de la Unitat de Recursos Comunitaris, amb l'encàrrec de formalitzar un protocol interdepartamental que garanteixi l'atenció dels interns i la gestió de les seves sol·licituds d'accés a la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència (LAPAD).

El passat dia 5 de novembre es van iniciar les reunions amb la presència de la subdirectora general de Programes de Rehabilitació i Sanitat, el responsable de l'àrea tècnica del PRODEP i altres responsables d'àrea d'aquest Departament, en les quals es van valorar i visualitzar les diferents dificultats i es van marcar els objectius a aconseguir.

Lectures recomanades

1. Recerca del CEJFE: *Avaluació dels programes formatius aplicats des de l'execució penal a la comunitat en delictes de violència de gènere*.
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia/menuitem.cc15117be9e6a1b6bd6b6410b0c0e1a0/?vgnnextoid=e57aa1c9c9203110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=e57aa1c9c9203110VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>
http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2010/11/02/18/12/ac161711-2db3-4c4f-9f08-4ed308206700.ppt#393
2. Revista del COP de Madrid, col·lecció "Intervención psicosocial", vol. 19, núm 2, any 2010. Publica un número especial sobre violència de parella contra la dona amb 11 articles sobre intervenció amb agressors i víctimes i treballs d'investigació.
<http://www.copmadrid.org/webcopm/resource.do?recurso=5000&numero=20100630155806859000>
3. Banco de Buenas Prácticas para la prevención de la violencia de género, de l'Observatorio de la Violencia contra las Mujeres (Ministerio de Igualdad, Espanya).
<http://www.observatorioviolencia.org/bbpp.php>
4. Des del Departament de Salut es va publicar el desembre del 2009 el *Protocol per a l'abordatge de la violència masculista en l'àmbit de la salut a Catalunya. Document marc. Violència en l'àmbit de la parella i familiar*.
<http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir3515/>
5. Manual i lliçons *Effective Communication/Motivational Strategies in Assessing and Overcoming Resistance to Change* (Ferns, R; Gornik, M., i Cheney, D). Es tracta d'un manual de tècniques motivacionals per al canvi, adaptat a població delinqüencial, amb un programa d'entrenament de 32 hores, en 8 mòduls.
<http://nicic.gov/Library/019745>
6. Programa Gizonduz del Govern Basc. Gizonduz és una iniciativa impulsada per l'Institut Basc de la Dona que s'adreça a promoure la conscienciació, participació i implicació dels homes en pro de la igualtat entre les dones i els homes.
http://www.berdingune.euskadi.net/u89-congizon/es/contenidos/informacion/quees/es_gizonduz/quees.html

Agenda: jornades, congressos, seminaris i conferències

1. Els dies 10 i 11 de novembre es va celebrar a Barcelona la VIII Sessió de Treball de la Corporació Sanitària de Barcelona i l'Àrea de Benestar i Cohesió Territorial de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest any sobre el tema "La prevenció, repte per a l'eradicació de la violència masclista".

http://www10.gencat.net/catsalut/rsb/arxiu/programa_8asessio_violencia_dones.pdf

2. El 2 de desembre de 2010 va tenir lloc la VI Jornada Anual de la Federació Catalana de Drogodependències "Construint compromisos enfront 'l'aquí-no'" a la Biblioteca Jaume Fuster. <http://infojornada.com>

3. XI Conferència Anual de la International Association of Forensic Mental Health Services, amb el títol "Cap a la prevenció integrada", que es farà a Barcelona del 29 de juny a l'1 de juliol, amb els temes centrals de l'avaluació i la gestió, el risc, el tractament/intervenció, la delinqüència juvenil i la violència domèstica / de parella.

www.iafmhs.org

4. S'ha celebrat el VII Congreso y XIV Jornadas de la Sociedad Española de Sanidad Penitenciaria, els dies l'11, 12 i 13 de novembre de 2010 a Sevilla <http://www.congresosesp.es/sesp/N3/portada/inicio>, que ha obtingut el Reconocimiento de interés científico-sanitario de la Consejería de Salud de la Junta d'Andalusia.

Al Congrés hi han participat 554 sanitaris, entre metges i infermers que desenvolupen la seva feina a les presons espanyoles. Trobareu disponible la conferència inaugural a <http://www.congresosesp.es/sesp/M741> i les ponències de les diverses meses oficials a <http://www.congresosesp.es/sesp/Q632>.

Informacions

Servei de control de consum de tòxics

La Secretaria General del Departament de Justícia ha signat amb General Lab un contracte per realitzar el servei de control de consum de substàncies tòxiques per a interns amb problemes de drogodependències per al període setembre 2010-desembre 2012 que ofereix un total de 36 cursos de formació gratuïts (78 hores en total) a impartir al personal penitenciari durant tot el període del contracte, sobre les submatèries de l'àrea de drogodependències. General Lab també subministrerà 4 ordinadors i 4 impressores multifunció.

Nom del curs	Participants	Hores del curs	Nombre de cursos
Mètodes de recollida i conservació de les mostres biològiques	8	2	6
Com detectar manipulacions de les mostres	8	2	6
Detecció de consum de drogues en matrius alternatives a l'orina i suor	8	2	6
Fonaments tècnics per la mesura de les drogues d'abús	8	3	6
Transport correcte de les mostres	8	2	6
Formació en l'aplicatiu informàtic per consultar els resultats de les analítiques	8	2	6

Nova funcionalitat de l'aplicatiu RisCanvi

Ja està disponible al SIPC la nova funcionalitat de l'aplicatiu RisCanvi, relativa a *Llistats i estadístiques*. La ruta per accedir-hi és: *Llistats i estadístiques – Rehabilitació – Llistat paramètric RisCanvi*.

Si us introduïu en l'aplicatiu veureu que és molt complet i que permet un munt d'accions de cerca. A grans trets, les més genèriques fan referència a avaluacions, resultats, factors, evidències i situació actual de l'intern. En cada un d'aquests criteris de cerca es permet escollir diferents camps associats al SIPC, tant pel que fa al mateix aplicatiu RisCanvi (escala i gestió de la cerca), com a dades de l'intern associades a l'avaluació. Veureu que en la cerca per resultats i factors es pot treballar de manera que se seleccionen condicions per a la cerca (un o diversos resultats, combinació de factors, etc).

Finalment, el format de resultats que permet l'aplicatiu és: avaluacions, avaluacions amb resultats, fitxa d'avaluació, avaluacions sense evidències i estadístiques.

Recordatoris i modificacions RisCanvi

L'Equip SOS RisCanvi, amb l'aposta per la millora de la qualitat en les avaluacions que s'estan fent amb les escales RisCanvi, ha traçat l'objectiu d'editar *recordatoris* i *modificacions* automàtics relatius a les novetats, millores o modificacions en l'aplicatiu informàtic e-RisCanvi i en la implementació del projecte. En aquest sentit, doncs, s'envien periòdicament aquests avisos. Us demanem que els preueu l'atenció pertinent i els feu arribar als professionals validadors que heu assignat al vostre centre. Fins avui, s'han difós els avisos següents:

AVISOS MODIFICACIÓ RisCanvi:

- Núm. 1. Nova opció de tancament: Reavaluació per esdeveniment crític
- Núm. 2. Manteniment d'una escala oberta en cas de trasllat de centre penitenciari
- Núm. 3. Perfil específic validador
- Núm. 4. Generació automàtica de la informació sobre els incidents en l'e-RisCanvi

AVISOS RECORDATORI RisCanvi

- Núm. 1. Sobre la correcció de les valoracions de l'escala RisCanvi-C
- Núm. 2. Sobre la reobertura d'escales tancades
- Núm. 3. De com treure llistats d'escales pendents de tancar
- Núm. 4. Sobre l'ítem 20 (Manca de recursos econòmics)

Directoris

Directori de recursos per a l'abordatge de la violència masclista a Catalunya (DRRVM) www.recursosviolenciamasclista.cat

El desenvolupament del DRRVM ha estat liderat per l'Institut Català de les Dones, amb la col·laboració de tots els departaments de la Generalitat de Catalunya implicats en l'abordatge de la violència masclista, i respon a la necessitat d'aglutinar els serveis i recursos, tant els adreçats a les dones com els adreçats als seus fills, arreu de Catalunya. Aquest directori permetrà una millora en l'eficàcia i la coordinació de les intervencions i derivacions per part de tots els agents implicats en l'abordatge d'aquest greu problema social i contribuirà a l'eradicació de la violència contra les dones.

Al Directori només hi poden accedir professionals, que ho han de fer a través d'un nom d'usuari i una paraula de pas. Es pot sol·licitar l'accés a través de la pàgina d'inici del DRRVM (www.violenciamasclista.cat), prement la funció *contacte* i fent constar les dades de la persona que fa la sol·licitud. A partir d'aquí, se li assignarà un nom d'usuari i una paraula de pas.

(continua)

Per garantir la vigència i qualitat de les dades és fonamental l'actualització contínua de la informació. Per això, és molt important la col·laboració permanent, no només de les persones referents en la introducció de dades, sinó de tots els usuaris de l'eina. Des de qualsevol de les pàgines del Directori, mitjançant la funció *contacte*, es pot enviar un correu amb aportacions, suggeriments o preguntes. Tota la informació sobre el DRRVM és al web [www.http://www.gencat.cat/icdones](http://www.gencat.cat/icdones).

Llista d'entitats i programes inclosos en l'Ordre de subvenció 2010-2011 en l'àmbit del Servei de Medi Obert i Serveis Socials

PROGRAMES SOCIOEDUCATIUS

1. **Entitat Cedre (La caseta):** recurs residencial a Barcelona, 4 places, joves sense vincles familiars en gaudiment de permisos i en art. 182 RP educatiu.
2. **Obra Mercedària:** recurs residencial a Barcelona, 10 places, homes adults sense vincles familiars amb manca d'habitatge, per a gaudiment de permisos.
3. **Associació Iniciatives Solidàries:** pis urbà a Barcelona, 17 places, homes adults que tinguin vincles sociofamiliars molt febles o inexistents, per a gaudiment de permisos.
4. **Sant Joan de Déu:** pis urbà a Barcelona, 10 places, homes adults en gaudiment de permisos i en compliment d'art. 182 RP educatiu, amb l'objectiu de reinserció sociolaboral, per a interns de baix risc i amb autonomia personal.

PROGRAMES SOCIOSANITARIS

1. **Cal Salvador:** recurs residencial a Cardona, 2 places, homes en risc d'exclusió social i amb problemàtica sociosanitària i dificultats d'inserció en compliment d'art. 182 RP educatiu.

PROGRAMES D'ATENCIÓ A LES DROGODEPENDÈNCIES

2. **Projecte Home:** comunitat terapèutica a Montcada i Reixac, 4 places, homes o dones en compliment d'art. 182 RP toxicomanies, toxicòmans de llarg recorregut amb necessitat d'atenció continuada i amb voluntat de canvi.
3. **CECAS:** comunitat terapèutica, 11 places, homes a Barcelona i dones a Tarragona, en compliment d'art. 182 RP amb problemàtica relacionada amb el consum de tòxics amb patró de dependència i voluntat de canvi.
4. **Fundació privada Ciutat i Valors:** pis de reinserció, 4 places, homes en compliment d'art. 182 RP en una fase de manteniment de l'abstinència i en situació d'iniciar el procés de reinserció sociolaboral.

(continua)

5. **Fundació Salut i Comunitat:** pis de reinserció, 4 places, homes en compliment d'art. 182 RP toxicomanies, en una fase de manteniment de l'abstinència i en situació d'iniciar el procés de reinserció sociolaboral.
6. **Fundació Salut i Comunitat:** centre de dia a l'Hospitalet de Llobregat, 14 places per a homes i dones en tercer grau de compliment penitenciari, amb dependència de consum de drogues en fase inicial de tractament.
7. **Fundació Salut i Comunitat,** subprograma d'alcohol: grup terapèutic per a homes i dones amb problemàtiques relacionades amb el consum d'alcohol com a primera substància de dependència i relacionada amb el delicte, en compliment de tercer grau penitenciari.
8. **Associació Alba:** centre de dia a Terrassa, 14 places, homes i dones en tercer grau o en art. 182 RP toxicomanies, amb dependència de consum de drogues per a la realització de tractament i seguiment posterior.

PROGRAMES ESPECÍFICS PER A DONES

1. **Associació Lluc 4, Llar Betània:** recurs residencial a Sant Feliu de Llobregat, 10 places, dones en compliment de l'art. 182 RP o en gaudiment de permisos de sortida, amb manca de xarxa de suport sociofamiliar.
2. **Lligam:** recurs residencial a Barcelona, 5 places, dones en compliment de l'art. 182 RP o per a gaudiment de permisos amb manca de xarxa de suport social i relacional i d'habitatge, amb fills o sense.
3. **Ared:** pis urbà a Barcelona, 2 places, dones en compliment de l'article 182 RP i permisos de sortida amb manca de xarxa de suport social i relacional i d'habitatge, amb fills o sense, en procés de reinserció sociolaboral.

PROGRAMES D'ATENCIÓ PSICOTERAPÈUTICA

1. **Associació Abla:** tractament ambulatori psicoterapèutic, homes i dones que hagin comès delicte de violència domèstica o de gènere, que estiguin en disposició de fer tractament, en qualsevol grau de compliment, prioritzant tercers graus i alliberats condicionals, 5 intervencions mensuals subvencionades.
2. **Ventijol:** tractament psicoterapèutic de conductes violentes i violència de gènere o domèstica, homes i dones que estiguin en disposició de fer tractament, en qualsevol grau de compliment, prioritzant tercers graus i alliberats condicionals, 24 intervencions mensuals subvencionades.
3. **AGI:** intervencions psicoterapèutiques, homes i dones que hagin comès un delicte de violència domèstica i/o sexual, que estiguin en disposició de fer tractament, en qualsevol grau de compliment, prioritzant tercers graus i alliberats condicionals, 20 intervencions mensuals subvencionades.

PROGRAMES SOCIOEDUCATIUS I SANITARIS

1. **Esportsalus:** programa d'esport per a interns en procés de reinserció, homes i dones en tercer grau penitenciari amb problemàtica derivada del consum de tòxics i en procés de reinserció i manteniment de l'abstinència, sense límit de places finançades.
2. **SEPAP,** Secretaria Pastoral Penitenciària (Arquebisbat de Barcelona): atenció integral sense límit a interns dels diferents centres penitenciaris, amb petició prèvia, a través del voluntariat.
3. **Fundació Marianao. Projecte David:** programa d'assessorament i suport social i jurídic, homes o dones que resten vinculats a la comarca del Baix Llobregat, 10 usuaris mensuals.

+ Dades

Dades RisCanvi darrers mesos

Us presentem les dades relatives a la implementació del projecte RisCanvi als centres penitenciaris de Catalunya en els darrers tres mesos. En aquesta taula es presenta, per a cadascun dels mesos, el nombre d'escapes *screening* que s'han tancat en els centres penitenciaris per un motiu diferent del de *baixa del centre*. Seguidament apareix el mateix recompte per a les escapes completes. La darrera columna de cada mes, sota el títol *Total*, és la suma d'escapes *screening* i completes. Finalment, es recull la xifra global, que fa referència al sumatori d'escapes tancades durant aquests tres mesos.

Des de l'Equip SOS RisCanvi s'aniran arbitrants diferents formats de seguiment de les dades per tal de donar als responsables de la Subdirecció i als responsables de la implementació del projecte RisCanvi als centres informació rellevant per visualitzar la dimensió de la tasca desenvolupada.

	AGOST			SETEMBRE			OCTUBRE			Global
Centre	Screening	Completa	Total	Screening	Completa	Total	Screening	Completa	Total	
Homes	2	3	5	36	5	41	27	19	46	92
Dones	0	0	0	12	0	12	20	4	24	36
Joves	40	17	57	32	6	38	12	12	24	119
Brians 1	27	10	37	53	27	80	36	22	58	175
Brians 2	21	15	36	80	33	113	68	60	128	277
Quatre Camins	33	18	51	21	48	69	40	39	79	199
Ponent	24	15	39	28	24	52	31	19	50	141
Lledoners	35	19	54	33	24	57	38	22	60	171
Figueres	53	19	72	23	15	38	13	6	19	129
Girona	23	3	26	27	12	39	12	15	27	92
Tarragona	70	21	91	40	9	49	38	10	48	188
Obert 1	22	8	30	31	14	45	35	19	54	129
Obert 2	0	0	0	23	2	25	29	11	40	65
Obert Lleida	14	0	14	31	16	47	17	13	30	91
Total	364	148	512	470	235	705	416	271	687	1904

Dades de previsió d'excerceracions d'alt risc 2011

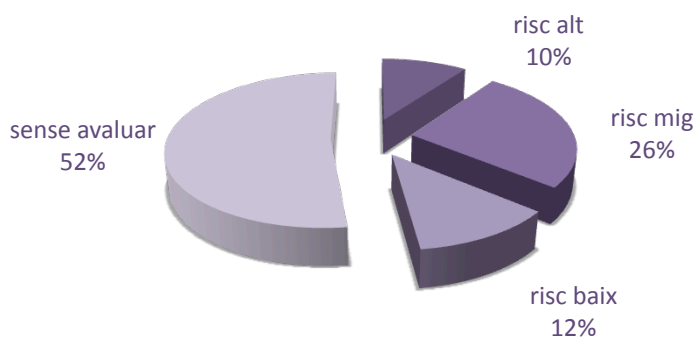
Durant el mes d'octubre i principis de novembre la Unitat de Programes d'Intervenció Especialitzada ha llistat la previsió d'excerceracions d'interns d'alt risc en conducta violenta del primer semestre del 2011.

Així, s'han detectat 241 excerceracions. En el 48% dels casos (116) hi ha valoració de risc de reincidència amb conducta violenta: 25 casos han estat avaluats com a risc alt, 62 com a risc mitjà i 29 com a risc baix.

Durant el mes de novembre del 2010 s'ha informat les demarcacions de les fiscalies corresponents dels 25 interns amb risc alt de reincidència i, a més, dels 3 interns amb mesures de seguretat.

Valoracions de risc 1er semestre 2011

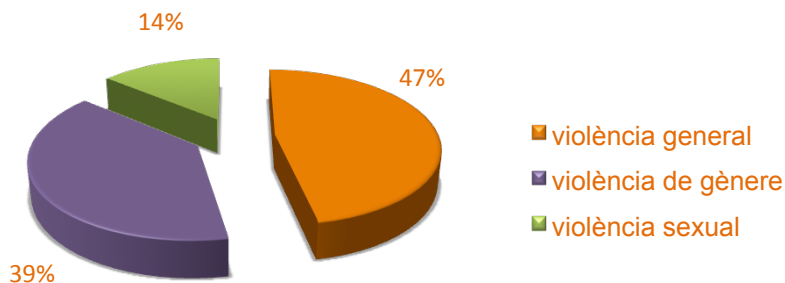

Per àmbit territorial, 22 casos corresponen a la demarcació de Barcelona, 1 a la de Tarragona, 2 a la de Lleida i 2 a la de Girona. En un cas, l'intern resideix fora del territori de Catalunya.

Respecte del tipus de delictes dels interns que presenten risc alt de reincidència violenta, el 14% han comès delictes de violència sexual, el 36% de violència generalitzada i violència domèstica i el 47% són delictes de violència sobre la parella.

D'altra banda, també durant el mes de novembre, s'ha fet arribar a cada centre penitenciari el llistat d'interns amb la previsió actual d'excerceracions durant el primer semestre del 2011 per tal que puguin gestionar i preveure amb temps els interns del centre el protocol d'excerceració dels quals caldrà elevar si, arribat el moment, és necessari.

Tipus de delictes

Els centres:
destaquem...

5 projectes

CP Quatre Camins: El món a RAC 1

TeatroDentro als centres penitenciaris

CP Puig de les Basses: model de rehabilitació

Referents del voluntariat de tots els centres penitenciaris

Instrucció 1/2010 relativa a l'aplicació del Programa marc d'intervenció en violència de gènere a tots els centres penitenciaris de Catalunya

CP Quatre Camins: El món a RAC 1

El programa matinal El món a RAC 1, de Jordi Basté, va entrar el 5 de novembre passat a Quatre Camins per emetre el programa en directe des de la biblioteca del Centre, en presència d'alguns interns, amb qui es va compartir una tertúlia posterior.

En l'entrevista amb la consellera de Justícia, Montserrat Tura, es va parlar de diversos temes d'actualitat en l'àmbit penitenciari. Vet aquí algunes declaracions destacables de la consellera: "En els últims dos anys, per la crisi, passem per dificultats per reinserir els presos al mercat laboral", "Per primera vegada, quan parlem de la Model, ja no parlem de bones intencions, com fa més de 20 anys, sinó que, en aquest mandat, s'ha fet un projecte i s'ha adjudicat el Centre de Preventius de la Zona Franca. [...] Ara es començarà també a Tàrraga, que s'ha adjudicat per 131 milions d'euros", "Amb totes les places noves [de presó] que hem creat, finalment es podrà prescindir de la presó Model, de la vella presó de Figueres, de Girona i de Tarragona", "Si es compleixen els terminis, la presó Model podria tancar a principis del 2013".

A la tertúlia posterior hi van participar dos components del grup TeatroDentro, dos components de l'equip que fa funcionar la ràdio de la presó i un altre intern que realitza el curs de rehabilitació d'edificis que finança l'Obra Social de la Caixa.

<http://rac1.org/elmon/blog/el-mon-de-la-presó/>

En el marc del InOut Festival, segona edició del Festival Europeu de Creacions Artístiques Realitzades a la Presó, els dies 4 i 5 novembre es va estrenar al CPQC l'espectacle *Allò que dic allò que faig*, creació col·lectiva del grup TeatroDentro-Quatre Camins. Així mateix, el grup durà a terme la primera gira per centres penitenciaris catalans i hi presentarà l'espectacle i altres produccions audiovisuals catalanes i europees.

El festival vol connectar les presons amb les poblacions properes, amb la seva ciutadania, i per això, també hi haurà activitats *out* de les presons: taules rodones, sessions de cinema, participació en el Festival Memorimage, etc. Durant el mes de novembre InOut serà a Barcelona, Granollers, Manresa, Sant Esteve Sesrovires, Sant Joan de Vilatorrada, Tarragona i Reus.

Lo que digo lo que hago és una creació de base col·lectiva elaborada a partir d'improvisacions i sessions d'experimentació teatral de la companyia TeatroDentro (amb cinc interns a l'elenc i tres tècnics) que realitza aquesta comèdia sota la direcció del francès Thomas Louvat, i parla de fronteres: de les físiques i de les psicològiques. Enderrocar els murs de les presons i fer visible el que es fa, a nivell artístic, entre les parets dels centres penitenciaris és l'objectiu de l'associació Transformas.

<http://inoutfestival.com/?p=647>

TeatroDentro

CP Puig de les Basses: model de rehabilitació

El futur equip directiu i personal de rehabilitació del Centre Penitenciari Puig de les Basses està acabant de perfilar el seu Pla funcional i els trets diferencials del seu model de rehabilitació. En destaquen:

1. Tractament de la perspectiva de gènere.

S'elaboraran els diferents itineraris de rehabilitació d'acord amb el principi d'igualtat respecte a la població masculina, tot donant resposta a la perspectiva de gènere. Alhora, es fomentarà l'accés al medi obert i semiobert, especialment per a les dones amb fills menors, així com el treball productiu en condicions d'igualtat i la participació de les internes en la vida comunitària, tant al Centre com al territori.

2. **Tractament de la població jove.** Es prioritzarà la formació educativa i la intervenció prelaboral i laboral en el disseny de programes individuals de tractament (PIT) i es donarà resposta a les característiques pròpies de l'edat juvenil quant a la seva diferència en els aspectes personals, criminològics, educatius, familiars i socials, amb un itinerari d'intervenció específic. En aquest itinerari

l'eix principal d'intervenció haurà de tenir caràcter de prevenció i es potenciarà la modalitat de compliment en medi obert, tant des del tercer grau de tractament com des de l'aplicació de l'art. 100.2 RP. A més, es crearà un model de treball participatiu amb els joves que permeti la implicació en l'organització de les àrees comunes i les agrupacions amb identitat positiva.

3. **Resolució de conflictes.** Es desenvoluparà el programa de mediació/resolució de conflictes com a fórmula per crear un clima de diàleg i enteniment, amb la finalitat de trobar una solució factible i adequada, amb la intervenció d'una tercera persona imparcial. Es farà intervenció grupal i individual en la resolució de conflictes i s'aplicaran programes de prevenció de conflictes.

4. **Plena ocupació dels interns.** Se situa com a objectiu essencial establir els itineraris d'intervenció, fer-ne el seguiment i avaluar-los. S'avaluarà l'usuari i s'hi intervindrà de manera individualitzada en les àrees educativa, social, psicològica, jurídica i laboral.

5. **Participació dels interns en la vida del centre penitenciari.** Es fomentarà l'establiment d'un ambient prosocial mitjançant la participació, la responsabilització i el compromís en les tasques comunes, tot motivant i implicant els interns i treballadors en la gestió i dinamització de la vida quotidiana de la unitat residencial i del centre penitenciari en general.

6. **TIC a l'abast de tothom.** Es crearà la necessitat de la formació en TIC com a eina integradora en la societat actual i en tots els seus àmbits (món laboral, formatiu, oci, mitjans de comunicació, tràmits en l'administració, relacions interpersonals) i es formarà els interns en les eines i recursos bàsics en TIC.

(continua)

7. **Foment de l'activitat esportiva com a eina de rehabilitació.**
8. **Participació i treball amb les famílies.** Es pretén implicar les famílies i l'entorn relacional de l'intern en els diferents programes de tractament i reforçar les actituds afavoridores de canvis positius en el seu procés d'integració social. Alhora, s'oferirà l'assessorament, la informació i l'orientació que calgui a les famílies per tal que puguin conèixer l'evolució penitenciària del seu familiar i minimitzar els efectes negatius de l'internament. També es donarà suport a les famílies en situació de necessitat i s'ajudarà a canalitzar les seves necessitats i demandes pels circuits adequats, en coordinació amb la xarxa de serveis socials comunitaris i les entitats col·laboradores.
9. **Projecció a l'entorn** .S'impulsarà un projecte per afavorir les relacions externes, tant en la comunitat educativa de l'entorn com en l'aspecte social i de participació. Es vol contribuir al desenvolupament de valors de respecte envers la comunitat més propera, així com envers l'entorn geogràfic i social, i a la participació en tots els àmbits de la xarxa externa.
10. **Principis de qualitat total i excel·lència.** Els interns han de poder identificar clarament els professionals de referència de cada àmbit i les seves funcions. S'avaluarà el grau de satisfacció de tots els àmbits de l'entorn penitenciari (interns, famílies, funcionaris, agents socials, voluntariat) per millorar l'organització, planificació i coordinació de tots els àmbits i es crearan grups d'avaluació de processos.

Referents del voluntariat a tots els centres penitenciaris

El 18 de novembre de 2010 va tenir lloc a la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil la reunió convocada pel cap del Servei de Medi Obert i Serveis Socials i el cap del Servei de Rehabilitació amb tots els referents de voluntariat del centres penitenciaris.

A la reunió es va presentar un power point amb els canvis que s'estan realitzant a la Circular 1/2010 de gestió de voluntariat als centres penitenciaris de Catalunya i es van tractar temes comuns als diferents centres.

Els referents de voluntariat valoren molt positivament l'actuació de les entitats sense ànim de lucre en la tasca rehabilitadora als centres i posen de manifest els problemes de comunicació amb aquestes entitats i el personal voluntari, derivats de la diferència d'horaris, que dificulta interactuar amb ells. Es va proposar treballar amb més coordinació entre els diferents agents que intervenen en temes de voluntariat, sobretot pel que fa a les incidències que pugui haver-hi quan les activitats de voluntariat no coincideixen en el temps amb l'horari del referent en qüestió.

També van fer palesa la importància del paper de les taules de participació social de segon nivell com a fòrum i espai de coneixement on les entitats, els professionals i els interns troben l'oportunitat de conèixer els recursos de què poden disposar, tant fora com dins del centre. Els referents van valorar molt positivament aquesta eina, ja que consideren que ajuda a obrir els centres penitenciaris a la comunitat i a fer que el teixit associatiu s'hi impliqui, per exemple a través de jornades i fires d'entitats.

Els centres penitenciaris organitzen cada vegada més esdeveniments en aquest sentit, com ara la 1a Jornada de Voluntariat i Entitats Col·laboradores del CP Quatre Camins, que ha tingut lloc el 2 de desembre.

En aquesta reunió també va sorgir el debat entorn de la formació dels voluntaris i va quedar oberta la possibilitat que, per tal d'unificar criteris, s'ampliï a d'altres col·lectius que col·laboren als centres la formació del curs Intervenció en centres penitenciaris des del voluntariat social.

Instrucció 1/2010 relativa a l'aplicació del Programa marc d'intervenció en violència de gènere a tots els centres penitenciaris de Catalunya

Actualment hi ha una clara distinció legal i de marc teòric per al tractament entre els delictes de violència domèstica i la violència de gènere pròpiament dita. D'aquesta manera, es precipita la necessitat de fer una revisió del fins fa poc temps vigent Programa marc de violència domèstica per reformular-lo i adaptar-lo, a banda dels continguts de la nova regulació legal i les propostes de la Comissió d'Experts per a l'Estudi de les Mesures de Prevenció de la Reincidència en Delictes Greus, a d'altres canvis normatius, tècnics i d'innovació i progrés en els abordatges i les intervencions.

El nou Programa marc de tractament en violència de gènere entronca amb altres innovacions que s'han introduït en l'àmbit de la rehabilitació, com ara l'avaluació dels infractors en violència de gènere a través de les escales de valoració RisCanvi, la nova estructura de la intervenció mitjançant el Programa marc d'organització curricular de l'àmbit de la rehabilitació, l'ajust al protocol de les ordres de protecció a la víctima, les mesures d'excarceració d'interns amb alt risc de reincidència delictiva en violència de gènere, la derivació a recursos assistencials externs i l'establiment de criteris d'avaluació de l'execució del programa.

Amb caràcter general, a tots els centres penitenciaris de Catalunya s'aplicaran les recomanacions del Programa marc de tractament en violència de gènere, de gener de 2010, elaborat per la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat d'aquesta Direcció General de Recursos i Regim Penitenciari, i des de la data d'entrada en vigor d'aquesta instrucció (1 de setembre de 2010) es deroga de manera expressa la instrucció 2/2006, relativa a l'aplicació del Programa marc de violència domèstica.

